

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Uro/1/2022
Identifikačné číslo spisu:	1022200175
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1022200175.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Mariána Sluka PhD., v právnej veci navrhovateľa U. P. N., rodeného N., narodeného X. U. XXXX v N., F. Š. R., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom V. V. XXX/X, P., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Denisa Jánošíková, Bratislava, Klincová 35, IČO: 31 796 737, na uznanie cudzieho rozhodnutia Obvodného súdu okresu Cook, Illinois, Okresné oddelenie - Divízia vnútorných vzťahov, Spojené štáty americké, č. 2021D330345 z 9. júna 2021, o rozvode manželstva navrhovateľa s Y. N.T., rod. F., narodenou X. U. XXXX v P., štátnou občiankou Slovenskej republiky, bytom XXX P. R., G. K., C., XXXXX, F. Š. R., o odvolaní Y. N. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2022 č.k. 1Cudz/16/2022-62, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2022 č. k. 1 Cudz/16/2022 -62 p o t v r d z u j e.

Účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 30. júna 2022 č.k. 1Cudz/16/2022-62, rozhodol, že rozhodnutie Obvodného súdu okresu Cook, Illinois, Okresné oddelenie - Divízia vnútorných vzťahov, Spojené štáty americké, č. 2021D330345, z 9. júna 2021, ktorým bolo rozvedené manželstvo U. P. N., rod. N., narodeného X. U. XXXX v N., F. Š. R. a Y. N., rod. F., narodenej X. U. XXXX v P., uzavreté XX. februára XXXX v Z., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Trenčín, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod por. č. XX, sa v časti rozvodu uznáva na území Slovenskej republiky.

1.1. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným Krajskému súdu v Bratislave 10. februára 2022 domáhal uznania cudzieho rozhodnutia Obvodného súdu okresu Cook, Illinois, Okresné 1Cudz/16/2022 2 oddelenie - Divízia vnútorných vzťahov, Spojené štáty americké, č. 2021D330345, z 9. júna 2021, o rozvode manželstva navrhovateľa s Y. N., rod. F., ktorý nadobudol právoplatnosť 9. júna 2021.

1.2. Medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi americkými, ktorých súd vydal rozhodnutie majúce sa uznať, nie je uzavretá dvojstranná medzinárodná zmluva, ktorá by upravovala uznanie

rozhodnutí o rozvode manželstva a tieto štáty nie sú spoločnými zmluvnými stranami ani mnohostrannej medzinárodnej zmluvy upravujúcej uznanie právoplatných cudzích rozhodnutí vo veciach manželských. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné v danej veci postupovať podľa zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „zákon č. 97/1963 Zb.“).

1.3. V zmysle ustanovenia § 63 zákona č. 97/1963 Zb., rozhodnutia orgánov cudzieho štátu, nimi schválené dohody a zmiery vo veciach uvedených v § 1 citovaného zákona, ak o nich v Slovenskej republike rozhodujú súdy, rovnako ako cudzie notárske listiny v týchto veciach (ďalej len cudzie rozhodnutia) majú v Slovenskej republike účinnosť, ak boli uznané slovenskými orgánmi.

1.4. V zmysle ustanovenia § 64 zákona č. 97/1963 Zb., cudzie rozhodnutie nemožno uznať alebo vykonať, ak

a) uznaniu bráni výlučná právomoc slovenských orgánov alebo orgán cudzieho štátu by nemal právomoc rozhodnúť, ak by sa na posúdenie jeho právomoci použili ustanovenia slovenského práva,

b) nie je právoplatné alebo vykonateľné v štáte, v ktorom bolo vydané,

c) nie je rozhodnutím vo veci samej,

d) účastníkovi konania, voči ktorému sa má rozhodnutie uznať, bola postupom cudzieho orgánu odňatá možnosť konať pred týmto orgánom, najmä ak mu nebolo riadne doručené predvolanie alebo návrh na začatie konania; splnenie tejto podmienky súd neskúma, ak sa tomuto účastníkovi cudzie rozhodnutie riadne doručilo a účastník sa proti nemu neodvolal alebo ak tento účastník vyhlásil, že na skúmaní tejto podmienky netrvá,

e) slovenský súd už vo veci právoplatne rozhodol alebo je tu skoršie cudzie rozhodnutie v tej istej veci, ktoré sa uznalo alebo spĺňa podmienky na uznanie,

f) uznanie by sa priečilo slovenskému verejnému poriadku.

1.5. V zmysle ustanovenia § 65 zákona č. 97/1963 Zb., cudzie rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach určenia (zistenia alebo zapretia) rodičovstva, ak aspoň jeden z účastníkov konania je slovenský občan, a cudzie rozhodnutia vo veciach osvojenia dieťaťa, ak dieťa alebo aspoň jeden z osvojiteľov je slovenský občan a cudzie rozhodnutia o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony slovenského občana, sa v Slovenskej republike uznávajú, ak tomu nebránia ustanovenia § 64 písm. b) až f).

1.6. V zmysle ustanovenia § 67 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb., cudzie rozhodnutie v manželských veciach, vo veciach určenia (zistenia alebo zapretia) rodičovstva, osvojenia dieťaťa a vo veciach obmedzenia alebo pozbavenia spôsobilosti na právne úkony možno uznať len osobitným výrokom slovenského súdu.

1.7. Obvodný súd okresu Cook, Illinois, Okresné oddelenie - Divízia vnútorných vzťahov, Spojené štáty americké, č. 2021D330345, rozhodnutím z 9. júna 2021, rozviedol 1Cudz/16/2022 3 manželstvo navrhovateľa s Y. N., rod. F.. Na uznanie predložené cudzie rozhodnutie bolo konečné a jeho uznaniu nebránila žiadna z prekážok uvedených v ustanovení § 64 zákona č. 97/1963 Zb.. V danej veci nejde o prípad, aký má na mysli ustanovenie § 68 ods. 2 citovaného zákona.

1.8. V zmysle ustanovenia § 68e ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb., ak účastníci konania písomne vyhlásia, že s uznaním cudzieho rozhodnutia súhlasia, súd návrh na uznanie nedoručuje a pojednávanie nenariadi. Písomné vyhlásenie sa musí predložiť spolu s úradne osvedčeným prekladom do slovenského jazyka. V konaní o uznaní cudzieho rozhodnutia v manželskej veci, ak odporcom nie je slovenský občan, a v konaní o uznaní cudzieho rozhodnutia o obmedzení alebo pozbavení spôsobilosti na právne úkony, ak navrhovateľom je opatrovník osoby, ktorej sa rozhodnutie týka, súd návrh nedoručuje a pojednávanie nenariadi, aj keď účastníci takéto vyhlásenie nepredložia.

1.9. Súd vykonal doručovanie návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia spolu s výzvou druhému účastníkovi elektronickou poštou z dôvodu nielen časovej náročnosti doručovania do Spojených štátov amerických, ale aj na základe žiadosti druhého účastníka bývalej manželky navrhovateľa zo 14. marca 2022. Zásielka bola doručená elektronickou poštou 15. marca 2022. Druhý účastník - bývalá manželka navrhovateľa sa vyjadrila a podala námietku doručení Krajskému súdu v Bratislave 18. marca 2022, nakoľko nesúhlasila s návrhom z dôvodu neúplného naplnenia rozvodovej zmluvy medzi navrhovateľom a druhým účastníkom - bývalou manželkou. Námietka druhého účastníka - bývalej manželky bola doručená navrhovateľovi na vyjadrenie 1. júna 2022. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení z 2. júna 2022, uviedol, že odmieta akékoľvek tvrdenia bývalej manželky vo vzťahu k „neúplnému naplneniu rozvodovej zmluvy/dohody medzi navrhovateľom a jeho bývalou manželkou“. Mal za to, že bývalá manželka

nepreukázala svoje tvrdenia o neúplnom naplnení rozvodovej zmluvy/dohody, nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by dané skutočnosti preukazoval. Podľa názoru navrhovateľa, bývalá manželka nesúhlasí s uznaním cudzieho rozhodnutia výlučne z osobných dôvodov a má záujem o vedenie rozvodového konania súdmi Slovenskej republiky.

1.10. Nakoľko z obsahu cudzieho rozhodnutia vyplýva, že je právoplatné a vykonateľné, bolo dôvodné domnievať sa, že postupom súdu nebola v konaní pred justičným orgánom v prípade rozvodového konania odňatá možnosť druhému účastníkovi v procese konať. Súd uznal cudzie rozhodnutie iba v časti rozvodu manželstva, nie v časti ktorou je upravená Dohoda o vyrovnaní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd postupoval v zmysle ustanovenia § 68e zákona č. 97/1963 Zb. a vec prejednal bez nariadenia pojednávania.

1.11. Krajský súd v Bratislave ako súd, ktorý mal rozhodnúť, či sa cudzie rozhodnutie vo veciach manželských uznáva, skúmal, či predložené cudzie rozhodnutie vyhovuje podmienkam, ktoré pre také rozhodnutie ustanovuje zákon č. 97/1963 Zb. a dospel k záveru, že tieto podmienky v danej veci boli splnené. Nakoľko cudzie rozhodnutie, uznania ktorého sa navrhovateľ domáhal, vyhovuje podmienkam, ktoré pre uznanie cudzích rozhodnutí vo veciach manželských ustanovuje zákon č. 97/1963 Zb. a navrhovateľ splnil všetky zákonom požadované náležitosti potrebné pre jeho uznanie, Krajský súd v Bratislave návrhu v časti rozvodu manželstva vyhovel.

2. Proti rozsudku podala odvolanie bývalá manželka, ktorá uviedla, že s návrhom nesúhlasí, pretože navrhovateľ nenaplnil časť rozvodovej dohody a tiež ústnu dohodu ohľadom spravovania majetku, keď zatajil, že chce predať ich spoločnú nehnuteľnosť a vysťahovať sa na Slovensko. Žiadala preto finančné vyrovnanie pre ich spoločnú dcéru.

3. Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že ho považuje za zmätočné, dôvody ňou uvádzané nemajú súvislosť s uznaním rozhodnutia o rozvode, tak ako správne rozhodol krajský súd, a preto navrhol jeho rozhodnutie potvrdiť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, konajúci ako funkčne príslušný odvolací súd v zmysle § 34 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v znení zákona č. 398/2022 Z. z. z 10. novembra 2022, ktorým sa zmenil zákon č. 150/2022 Z.z., preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

5. Hoci účastníčka konania výslovne neuviedla (konkretizovaním príslušných ustanovení CSP), ktoré odvolacie dôvody uplatňuje, z obsahu odvolania sa javí, že uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 CSP, namietajúc zrejme, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h)).

5.1. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

6. Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd prihliadať nemôže. Výnimkou sú len procesné podmienky konania (§ 161 CSP), na ktoré odvolací súd prihliada, aj keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP). Rozsah a dôvody, na základe ktorých sa rozhodnutie odvolaním napadá, môže odvolateľ meniť, modifikovať, alebo dopĺňať, len do uplynutia odvolacej lehoty (§ 364 a § 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd nezistil existenciu takých väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok, ktoré by súdu bránili v prerokovaní predmetného návrhu.

7. Oboznámením sa s obsahom spisu a odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil, na základe čoho dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd sa stotožnil s právnymi

závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočností rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožnil.

8. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom súd nepriznal, nakoľko išlo o osobitné konanie (§ 68 ods. 3 zákona č. 97/1963 Zb.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie

znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP (§ 447 písm. e) CSP).